

yhteiskuntaoppi 6lk.

TAVOITE	ARVIOINNIN KOHDE	OSAAMISEN KUVAUS ARVOSANALLE 5	OSAAMISEN KUVAUS ARVOSANALLE 7	HYVÄN OSAAMISEN KUVAUS (8)	OSAAMISEN KUVAUS ARVOSANALLE 9	ESIMERKKI-SISÄLTÖJÄ
YHTEISKUNNASSA TARVITTAVIEN TIETOJEN JA TAITOJEN OMAKSUMINEN SEKÄ YHTEISKUNNALLINEN YMMÄRRYS						
T2 tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin.				Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena. Oppilasta ohjataan pohtimaan kokemuksiaan osana itsearviointia.		
T3 ohjata oppilasta hahmottamaan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä, ymmärtämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon merkityksen sekä hahmottamaan yhteiskunnan oikeudellisia periaatteita	Yhteisten sääntöjen, ihmisoikeuksien ja tasa-arvon periaatteiden tarkastelu	Oppilas antaa esimerkkejä yhteisistä säännöistä. Oppilas tunnistaa ihmisoikeuksiin ja tasa-arvoon liittyviä asioita arkielämässä. Oppilas tunnistaa ohjatusti keskeisiä oikeudellisia periaatteita.	Oppilas kertoo, miksi tarvitaan yhteisiä sääntöjä. Oppilas kuvailee tasa-arvon ja ihmisoikeuksien merkitystä. Oppilas antaa esimerkin oikeusjärjestelmän toiminnasta.	Oppilas selittää yhteisten sääntöjen merkityksen myös käytännössä. Oppilas perustelee, miksi ihmisoikeudet ovat tärkeitä ja mihin oikeusjärjestelmää tarvitaan. Oppilas antaa esimerkkejä oikeusjärjestelmän toiminnasta.	Oppilas erittelee yhteisten sääntöjen, oikeusjärjestelmän ja ihmisoikeuksien merkitystä yhteiskunnan toiminnalle ja sen jäsenille.	YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, perusoikeudet Suomessa (perustuslaista) eri ikäisten oikeudet ja velvollisuudet lain edessä
T6 tukea oppilasta ymmärtämään, että eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoitusperiä	Erialaisten arvojen, näkökulmien ja tarkoitusperien hahmottaminen	Oppilas tunnistaa ohjatusti, että eri toimijoiden tuottamassa yhteiskunnallisessa tiedossa on erilaisia näkökulmia.	Oppilas tunnistaa, että eri toimijoiden tuottamassa yhteiskunnallisessa tiedossa on erilaisia näkökulmia ja tarkoitusperiä.	Oppilas antaa esimerkkejä eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyvistä näkökulmista ja tarkoitusperistä.	Oppilas selittää esimerkkien avulla, miten eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoitusperiä.	
YHTEISKUNNALLISEN TIEDON KÄYTTÄMINEN JA SOVELTAMINEN						
T7 kannustaa oppilasta harjoittelemaan demokraattisen vaikuttamisen perustaitoja sekä keskustelemaan rakentavasti eri mielipiteistä	Demokraattisen vaikuttamisen perustaitojen sekä yhteisössä toimimisen tietojen ja taitojen	Oppilas tunnistaa, että hänellä on mahdollisuus vaikuttaa demokratiassa asioihin, jotka koskevat häntä ja muita yhteisön jäseniä. Oppilas antaa esimerkin tavasta vaikuttaa.	Oppilas käyttää joitakin demokraattisen vaikuttamisen keinoja.	Oppilas soveltaa demokraattisessa yhteisössä toimimisen periaatteita ja taitoja, kuten kuuntelemista, kannan ottamista, sitoutumista enemmistön päätöksiin sekä	Oppilas soveltaa monipuolisesti demokraattisessa yhteisössä toimimisen periaatteita ja taitoja. Oppilas arvioi omaa ja yhteisönsä toimintaa demokraattisen	vaikuttamishanke: demokratia, lobbaus, verkkovaikuttaminen

yhteiskuntaoppi 6lk.

	soveltaminen käytännössä		Oppilas kuuntelee toisia ja perustelee omia näkemyksiään.	vaikuttamista lähiyhteisössä.	vaikuttamisen näkökulmasta.	
T8 tukea oppilasta ymmärtämään oman rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteita sekä harjoittelemaan niihin liittyviä taitoja	Rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteiden soveltaminen	Oppilas antaa esimerkkejä kuluttamisesta ja säästämisestä.	Oppilas antaa esimerkkejä kestävästä rahankäytöstä ja kulutusvalintojen vaikutuksista.	Oppilas arvioi erilaisia tapoja käyttää rahaa ja kuluttamiseen liittyviä ratkaisuja sekä kertoo, millaisia vaikutuksia hänen kulutuspäätöksillään on muihin ihmisiin ja ympäristöön.	Oppilas erittelee yksilön rahankäytön ja kuluttamisen vaikutuksia lähiyhteisöön, ympäristöön ja yhteiskuntaan.	kestävä kuluttaminen, markkinoinnin kriittinen tarkastelu, kuluttajan oikeudet, maksamisen tavat
T9 kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisten yhteisöjen toimintaan ja harjoittelemaan median käyttöä turvallisella ja yhteiskunnallisesti tiedostavalla tavalla	Osallistuminen ja mediataidot	Oppilas antaa esimerkin median turvallisesta käytämisestä. Oppilas osaa ohjatusti antaa esimerkin median käytämisestä yhteiskunnallisen toiminnan välineenä.	Oppilas antaa esimerkkejä median turvallisesta käytämisestä ja tunnistaa median käyttöön liittyviä riskejä. Oppilas antaa esimerkkejä tavoista käyttää mediaa yhteiskunnallisen ajattelun ja toiminnan välineinä.	Oppilas pohtii median käyttämiseen liittyviä turvallisuusnäkökulmia ja käyttää mediaa yhteiskunnallisen ajattelun ja toiminnan välineenä.	Oppilas arvioi erilaisia median käyttötapoja sekä vaikuttamisen että median turvallisen käytön näkökulmasta.	some-etiketti, eri ikäisten oikeudet ja velvollisuudet lain edessä